

Sidosryhmätilaisuus 1

Östersundomin lintuvesien hoito- ja käyttösuunnitelma

Aika	Ma 25.9.2023, klo 18.00-20.00
Paikka	Kylätalo Gille
Paikalla	Osallistujia 17 henkilöä + viranhaltijat + konsultit Hanna-Maija Kehvola, Helsingin kaupunki Tuukka Linnas, Helsingin kaupunki Mirja Vallinoja, Helsingin kaupunki Timo Metsänen, Luontoselvitys Metsänen Oy Rauno Yrjölä, Ympäristötutkimus Yrjölä Oy Riikka Söyrinki, WSP Sara Caetano, WSP

Tilaisuudessa esiteltiin hanketta ja hankealuetta, ja lopuksi jakauduttiin ryhmiin karttatyöpajaan. Muistioon on kirjattu työpajan aikana käytyä keskustelua sekä karttatyöpajan yhteenveto. Seuraava työpaja pidetään ma 30.10 klo 17.30-19.30 Kylätalo Gillissä. Palautetta tai kysymyksiä voi lähettää myös sähköpostitse:

hanna-maija.kehvola@hel.fi tai riikka.soyrinki@wsp.com

Koonti keskusteluista

Verkkokyselystä tiedottaminen

Tilaisuuden osallistujat kokivat, että verkkokyselystä tiedottaminen vain verkon kautta on rajoittanut tiedon kulkua. Östersundom-seuran jäsenille ja kaupan ilmoitustaululle laitettiin tieto Östersundom-seuran toimesta, mutta suositeltavaa olisi lähettää tieto myös postissa.

- Mietitään, miten tiedotus tehdään jatkossa.

Sipoon Veden päästöt

Osallistujat esittivät näkemyksen, että Sipoon veden vesihuoltolaitoksen päästöt vaikuttavat Östersundomin lintuvesien rehevöitymiseen voimakkaasti, ja rakentamisen ja asema-kaavoituksen vaikutukset eivät ole verrattain merkittäviä. Epäkohtana koettiin, että rakennuslupia rajoitetaan voimakkaasti, kun viemäripäästöihin ei puututa.

25.9.2023

- Kaavoitukseen liittyen vastattiin, että osayleiskaava ja asemakaavoitus ovat vireillä yhtäaikaaisesti, ja lainvoimaisten asemakaavojen pohjalta voi hakea rakennuslupaa niiden saatua lainvoiman. Asemakaavoitusohjelmassa on esitetty, mitä alueita voidaan edistää ennen osayleiskaavan valmistumista.

Porvarinlahti ja Karlvik

Kysymyksenä esitettiin, miksi Porvarinlahden alue ei ole mukana Östersundomin hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Tiedusteltiin myös Karlvikin tilannetta.

- Porvarinlahden alue käsitellään erillisessä hoito- ja käyttösuunnitelmassa, koska alueelle valmistellaan myös uutta luonnonsuojelualuetta.
- Karlvikin alue kuuluu valtiolle, eikä ole ollut vielä tarkemmin tarkastelussa. Tähän mennessä on luonnonhoidon osalta panostettu muihin lintulahtiin. Karlvik on mukana Östersundomin lintuvesien hks:ssä.

Niitetty ruokojäte

Keskusteltiin ruokojätteen hyötykäytöstä. Käyttötapoja on monia, mutta tuotantoketjuja on vielä kehitettävä.

- John Nurmisen säätiölle on oltu yhteyksissä ruokojätteen pois hakemisesta ja asfaltin korjauksesta. Asia on hoidossa.

Viheryhteyksien säilyttäminen kaavoituksessa

Esitettiin kysymys, miten kaavoituksessa varmistetaan viheryhteydet Östersundomin lintuvesien osa-alueiden ja Sipoonkorven välillä, ja mihin muihin viheralueisiin Östersundom voitaisiin kytkeä.

- Pohjois-eteläsuuntaisia yhteyksiä on mietitty paljon kaavoituksessa. Aiempi kaava kaatui mm. siihen, ettei Östersundomin Natura-alueiden suojeluarvojen säilymistä varmistettu riittävällä tavalla viheryhteyksiä turvaamalla. Monimuotoinen luonto on alueen erityinen arvo, ja se halutaan säilyttää. Sipoonkorven ja lintuvesien välillä on tarkoitus säilyttää yhteyksiä, jotka toimivat myös ihmisille.

Ärviän torjuminen

Esitettiin kysymys, onko kasvillisuusselvitysten yhteydessä selvitetty vesikasveja. Karhu- saaren ympäristö on umpeenkasvanut ärviästä.

- Rauno Yrjölä kommentoi, että kyseessä on tähkä-ärviä, joka leviää helposti pala- sista.

25.9.2023

- Långörenillä tähkä-ärviää on niitetty 5-6 vuotta, palasia ei voi jäädä veteen tai ne lähtevät uudestaan kasvuun.
- Krapuoja on umpeenkasvanut ärviää, ja sen avaamisella on kiire.

Karhusaaren lehdon kaivelu

Tarkennettiin, että onkimatojen kaivelun haitallisuutta koskeva nosto liittyy siihen, että onkimatojen kaivelu Karhusaaren lehdosta kuluttaa aluetta ja hävittää lehtokasvillisuutta.

- Mahdollinen tarve asiasta viestivälle kyltille.

Natura-alueen suojavyöhyke

Kysyttiin, onko Natura-alueen suojavyöhykkeen laajuutta määritetty metreissä.

- Suojavyöhyke riippuu alueelle kohdistumassa olevien vaikutusten laadusta, joten sille ei voida antaa suoraa metrimäärää.
- Kaavoituksessa punnitaan alueen arvoja, ja mitä toimintoja voidaan osoittaa mille etäisyydelle Natura-alueesta. Joskus suojavyöhykettä ei ole lähtötilanteessakaan, esim. Uusi Porvoontie on aivan kiinni Natura-alueen rajassa.

Natura-alueet

Keskusteltiin siitä, ettei ole aivan selvää, mihin Natura-alueen perustamisella on pyritty.

- Asiaa tullaan pohjustamaan paremmin toiseen sidosryhmätilaisuuteen.
- Koettiin, että Natura-aluetta ei ole hoidettu hyvin, mutta toivottavasti tila saadaan parantumaan uuden hoito- ja käyttösuunnitelman myötä.

Tulvien lisääntyminen

Keskusteltiin tulevaisuudessa mahdollisesti lisääntyvien tulvien vaikutuksesta alueella.

- Yksityisteitä joudutaan todennäköisesti korottamaan alueella, ja tähän tulee varautua hoito- ja käyttösuunnitelmassakin.

Koonti karttatyöpajasta

Kaikissa ryhmissä nousi esiin huoli vesien ja linnuston tilasta. Koettiin, että luonnonhoidon ja virkistyskäytön suunnittelulle on suuri tarve. Luonnonhoidon toimenpiteet koettiin selkeästi tärkeimmäksi investointitarpeiksi, virkistyskäytön kehittämistoimet ovat toteutettavissa pienemmällä resurssilla. Ryhmien keskeisimpiä huomioita ja kehitysideoita ovat:

25.9.2023

Luonnonhoito

- Kapellvikenin ruoppaus
- Ruoppaaminen, turpeen poisto
- Niittojen priorisointi alueille, missä ei vielä ole vahvaa turve-/kunttakerrosta
- Toistuvan niiton hyödyt ja tarkoituksenmukaisuus?
- Vesikasvillisuuden niitot
- Virtavesien kunnostus, erityisesti Krapuoja
- Luonnonvesien kunnioittaminen
- Padon rakentaminen veden sääntelyä varten
- Biosuodatusaltaat
- Viljelymenetelmien kehittäminen ravinnekuorman vähentämiseksi
- Riittävä suojavyöhyke peltojen ja puron väliin
- Karhusaaren sillan ympäristön kunnostus
- Lintupallot voimajohtoihin/sähkölinjoihin
- Linnuille lammikoita ja lampareita
- Vieraspetopyynti

Virkistyskäyttö

- Bruksvikenin lintubongarien autoliikenteen ohjaaminen
- Pysäköintipaikat
- Ohjattu kulku, opasteet
- Selkeät pyöräily- ja kävelyreitit, myös pitkospuut
- Usein riittää pelkkä patikointireitti
- Reittien jatkuvuus, esim. Kappelin ja Talosaaren yhdistäminen
- Reitin lähtöpiste julkisen liikenteen saavutettavissa
- Reittien talvikunnossapito
- Hiihtoladut merelle
- Uimapaikka, laituri, kahvila, avantouinti
- Veneväylien avaaminen, esim. Karhusaaren ympäri
- Lintutornit Bruksvikeniin ja Kapellvikeniin